

Dosarul nr. 3ra-627/23
2-21104310-01-3ra-09062023

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (N. Bobu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (St. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

21 august 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Ion Malanciuc
Mariana Ursachi
Vladislav Gribincea

examinând admisibilitatea recursului depus de Flocea Victor,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Flocea Victor împotriva Primarului și Primăriei orașului Briceni, cu privire la contestarea actului administrativ individual și obligarea inițierii procedurii administrative, împotriva deciziei din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 13 iulie 2021 avocatul Istratii Vasile în interesele lui Flocea Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului și Primăriei orașului Briceni, cu privire la anularea dispoziției nr. 67 din 20.05.2021 emisă de Primarul or. Briceni - Vitalii Gorodinschii prin care s-a dispus anularea actului de stabilire a hotarului sectorului de teren din 16.01.2015; obligarea Primarului or. Briceni să inițieze procedura administrativă și să dispună crearea unei comisii cu deplasarea la fața locului pentru stabilirea hotarului fix dintre terenurile cu nr. cadastral 1401103032 (proprietar Tcaciuc Tamara) amplasat pe adresa: or. Briceni, str. Basarabia nr. 15 și cu nr. 1401103033 (proprietar Flocea Victor), amplasat pe adresa or. Briceni, str. Basarabia, nr. 17.

În motivarea acțiunii, a indicat că la 25 mai 2021 a primit la domiciliu copia dispoziției nr. 67 din 20.05.2021 emisă de Primarul or. Briceni – Vitalii Gorodinschii, prin care s-a dispus anularea actului de stabilire a hotarului sectorului de teren din 16.01.2015. La 31.05.2021 a depus la Primăria or. Briceni cerere prealabilă prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 67 din 20.05.2021, ca act administrativ ilegal. Tot la 31.05.2021 a depus pe numele Primarului or. Briceni cerere prin care, în temeiul art. 69 alin. (2) și art. 72 Cod administrativ, a solicitat să dispună inițierea procedurii administrative și crearea unei comisii cu deplasarea la fața locului pentru stabilirea hotarului, întocmirea și eliberarea actului de stabilire a hotarului dintre terenurile cu nr. cadastrale 1401103032 și nr.1401103033. Un careva răspuns la cererile menționate nu a primit.

Dispoziția nr. 67 din 20.05.2021 o consideră ilegală și pasibilă de a fi anulată din motiv că a fost emisă cu încălcarea prevederilor art.21, art. 23, art. 24, art. 25, art.27, art.50, art. 60 și art.118 din Codul Administrativ. Dispoziția în cauză contravine principiilor legalității, egalității de tratament, buneii-credințe, imparțialității și aplicării termenului rezonabil în cazul procedurii administrative.

În dispoziția nr.67 din 20.05.2021 se indică despre temeiul de emitere a acesteia ca fiind - cererea cu nr.250 din 19.08.2020 depusă de Tcaciuc Tamara și Actul de verificare a legalității întocmirii actului de stabilire a hotarelor sectorului de teren din 13.08.2020, respectiv dispoziția a fost emisă cu încălcarea termenului prevăzut de art.60 din Codul Administrativ. Or, dispoziția nr.67 din 20.05.2021 nu conține motivarea în drept și motivarea în fapt (act de stabilire a hotarelor cărui teren, nr. cadastral și alte elemente de identificare), ceia ce contravine prevederilor art.118 din Codul Administrativ, care prevede că, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa.

A indicat că dispoziția nr. 67 din 20.05.2021 contravine și prevederilor altor acte normative precum: art. 500 alin. (1) art. 501 alin. (2) Cod Civil, care prevede că proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Or, Tcaciuc Tamara nu a îndeplinit decizia nr.3/20 din 20.03.2019 prin care i s-a permis reconstrucția/construcția cafenelei-bar „Belii Lebedi” pe teren propriu, cu suprafața terenului - 0,0769 ha, cu nr. cadastral - 1401103.032, situat pe str. Basarabia, nr.15, or. Briceni cu condiția efectuării expertizei tehnice și coordonării proiectării lucrărilor de construcție și reconstrucție a obiectelor cu: arhitectul raionului, Inspecția de Stat în Construcții, Î.M. „Gospodăria Comunal-Locativă or. Briceni, Rețelele Electrice, Întreprinderea de gaze și alte servicii indicate în documentația arhitecturală. Conform pct.3 din decizia în cauză, Tcaciuc Tamara urma a efectua lucrările de construcție/reconstrucție obligatoriu doar în baza certificatelor corespunzătoare de urbanism și autorizațiilor de construcție, eliberate de arhitectul raional.

A menționat că, Tcaciuc Tamara a început a efectua lucrările de construcție în lipsa autorizației de construcție și altor acte permissive, construindu-și astfel fundația pentru construcție, parțial, pe terenul proprietate privată al lui Flocea Victor. Pe faptul dat s-a adresat cu mai multe petiții la Primăria or. Briceni, inclusiv la 21.07.2020, prin care în calitate de proprietar al terenului cu nr. cadastral: 140113.033, amplasat pe adresa: or. Briceni, str. Basarabiei, nr. 17, a indicat că la data de 20.07.2020, a depistat că Tcaciuc V., posesorul terenului învecinat în partea de sud-vest (or. Briceni, str. Basarabiei, nr. 15), a inițiat pe teritoriul său, aproximativ la 19-20 iulie 2020, o construcție ilegală a unei case, acțiuni prin care i-au lezat dreptul de proprietate asupra terenului. În adresa Primăriei or. Briceni, din partea Agenției pentru Supraveghere Tehnică, au parvenit materialele în baza adresării sale pe faptul construcției neautorizate, executate la obiectul comercial din str. Basarabiei, nr.15, or. Briceni, de către Tcaciuc Tamara. Prin hotărârea Judecătorei Edineț, sediu Briceni din 20 ianuarie 2021, Tcaciuc Tamara a fost recunoscută vinovată în săvârșirea contravenției prevăzute de art.179 Cod

contravențional, aplicându-i-se Tamarei Tcaciuc sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 75 u.c., ceea ce constituie echivalentul sumei de 3750 lei.

Prin hotărârea din 08 decembrie 2021 a judecătorei Edineț, sediul Central, s-a admis parțial acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Flocea Victor împotriva Primăriei orașului Briceni privind contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea inițierii procedurii administrative.

- a fost obligată Primăria orașului Briceni să inițieze procedură administrativă și să dispună crearea unei comisii cu deplasarea la fața locului pentru stabilirea hotarului fix, întocmirea și eliberarea lui Flocea Victor a actului de stabilire a hotarului fix dintre terenurile cu nr. cadastrale 1401103032 – proprietar Tcaciuc Tamara, amplasat pe adresa: or. Briceni, str. Basarabia nr. 15 și terenul cu nr.1401103033 – proprietar Flocea Victor, amplasat pe adresa: or. Briceni, str. Basarabia nr.17;

- s-a respins, ca neîntemeiată, solicitarea anulării dispoziției nr.67 din 20.05.2021 emisă de Primarul or. Briceni – Vitalii Gorodinschii prin care s-a dispus: a anula actul de stabilire a hotarului sectorului de teren din 16.01.2015, ca act administrativ ilegal;

- s-a încasat din contul Primarului orașului Briceni în beneficiul lui Flocea Victor cheltuieli de judecată în mărime de 3000 (trei mii) lei.

Invocând netemeinicia soluției instanței de fond, la 04 ianuarie 2022 Flocea Victor, prin intermediul avocatului Istratii Vasile, a contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Flocea Victor prin intermediul avocatului Istratii Vasile, împotriva hotărârii judecătorei Edineț, sediul Central, din 08 decembrie 2021.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că prima instanță legal a respins acțiunii lui Flocea Victor privind anularea dispoziției Primarului or. Briceni nr. 67 din 20 mai 2021.

În susținerea concluziei enunțate, instanța de apel a reținut prevederile art. art.26 alin. (1) și 29 alin. (1) a Legii privind administrația publică locală, art. 4 alin.(1), art. 32 alin. (1) din Legea privind descentralizarea administrativă, art. 152 alin. (1), (3) și (4) a Legii cadastrului bunurilor imobile, art. 69, art. 139 alin. (1), (3) și (5), 141 alin. (1), (2) și (4) din Codul administrativ.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, instanța de apel a indicat că, nu poate reține argumentele apelantului în ce privește ilegalitatea actului contestat - pe motiv că procedura administrativă nu a fost finalizată în decursul a 30 de zile, așa cum prevede art. 60 din Codul administrativ. Or, după cum s-a constatat procedura administrativă inițiată la cererea lui Tcaciuc Tamara la 18.08.2020 a condiționat sesizarea organului de urmărire penală, care la rândul său a emis ordonanța de constatare faptei ilegale săvârșite în legătură cu actul contestat – abia la data de 09.03.2021. Deci, pentru perioada respectivă, procedura administrativă s-a considerat suspendată (art. 81 Cod administrativ), or, careva acțiuni în perioada de până la 09.03.2021, primarul nu a întreprins, acte nu a emis. Cu atât mai mult că, la caz, valabilitatea actului juridic contestat – dispoziția primarului nr. 67 din 20.05.2021, nu este afectată de intervalul de timp cât a durat procedura administrativă (18.08.2020 – 20.05.2021); sau, cel puțin asemenea circumstanțe care să arate legătura de cauzalitate

dintre termenul de procedură prevăzut la art. 60 Cod administrativ și ilegalitatea actului contestat, au fost invocate de către apelant.

La fel, instanța de apel nu a reținut nici argumentele apelantului în ce privește ilegalitatea actului contestat - pe motiv că dispoziția primarului nr. 67 din 20.05.2021 nu ar fi motivată, or, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa.

Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Totodată, instanța de apel a reținut că la emiterea dispoziției nr. 67, primarul suficient a motivat, în mod detaliat, fiind indicate toate temeiurile ce au justificat emiterea acestuia, or, în acesta nu pot fi preluate și incluse toate detaliile și concluziile din ancheta efectuată; fiind indicat succint temeiul de drept – art. 29 alin. 1 și 32 alin. 1 din Legea privind administrația publică locală, la fel și temeiul de fapt indicat ca fiind: cererea lui Tcaciuc Tamara cu nr. 250, Actul de verificare a legalității întocmirii actului de stabilire a hotarelor sectorului de teren, Ordonanța Procuraturii r-lui Briceni de refuz în pornirea urmăririi penale.

Totodată, instanța de apel a reținut că, condiția motivării dispoziției contestate, la caz, a fost realizată în detaliu de către primar prin intermediul referinței la cererea de chemare în judecată, prin care, autoritatea publică pârâtă a reflectat motivele emiterii dispoziției, făcând trimitere la constatările de fapt a situației existente conform căreia ilegalitatea actului de stabilire a hotarelor sectorului de teren datat cu 16.01.2015 rezultă din cererea lui Tcaciuc Tamara cu nr. 250, din Actul de verificare a legalității întocmirii actului de stabilire a hotarelor sectorului de teren și din Ordonanța Procuraturii r-lui Briceni de refuz în pornirea urmăririi penale; la rândul său, primarul a descris în detaliu conținutul fiecărui act enunțat care a stat la baza emiterii de către sine a dispoziției nr. 67 din 20.05.2021.

Prin urmare, condiția de formă a valabilității actului administrativ – motivarea actului administrativ, a fost respectată de către autoritatea pârâtă prin expunerea motivelor emiterii dispoziției nr. 67 din 20.05.2021, succint în conținutul însăși a dispoziției, și, detaliat, în referința depusă în faza de pregătire a pricinii pentru dezbaterile judiciare (f.d.21); respectiv, temeiuri pentru anularea dispoziției, din motivul invocat al lipsei motivării actului administrativ, instanța de apel a considerat că nu sunt.

Concluzionând cele relatate și reținând că, în situația în care autoritatea publică intimată, nu a putut demonstra în cadrul procesului judiciar, organizat cu respectarea principiului contradictorialității și al egalității, legalitatea activității administrative desfășurate ca urmare a cererii apelantului Flocea Victor de stabilire a hotarului, iar probatoriul administrat și cercetat în cadrul procesului judiciar, demonstrează că dreptul reclamantului la examinarea cererii, a fost încălcat, autoritatea publică pârâtă urmează a fi impusă la acțiune, prin urmare instanța de apel a concluzionat că, instanța inferioară corect a admis ca întemeiat acest capăt de cerere al reclamantului.

La 23 mai 2023, prin intermediul poștei, Flocea Victor, a depus recurs împotriva deciziei din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia,

casarea integrală a deciziei instanței de apel și a încheierii din 21 aprilie 2023, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f.d. 103-114).

În motivarea recursului, a notat că instanța de apel nu a examinat pricina sub toate aspectele, nu a verificat și nu a apreciat probele prezentate și nu a soluționat cauza în raport cu aspectele de fapt și de drept.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Flocea Victor, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Flocea Victor, în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

Din actele cauzei rezultă că, la 13 octombrie 2022 Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei, în ședință publică, în lipsa participanților la proces (f.d.85).

Ține de menționat că, în dispozitivul deciziei Curtea de Apel Bălți a indicat cu suficientă claritate căile, termenul și modul de atac al acesteia prevăzut de legislația în vigoare.

La 14 octombrie 2022, Curtea de Apel Bălți a expediat spre cunoștință copia dispozitivului deciziei din 13 octombrie 2022 reprezentantului recurentului, prin intermediul poștei electronice (f.d. 94) iar lui Flocea Victor la 25 octombrie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8007071366AS, anexat la materialele cauzei (f.d. 96).

Din cele menționate supra, rezultă că termenul de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(1) din Codul administrativ, în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023) pentru prezentarea recursului a început să curgă, din data de 15 octombrie 2022, ziua imediat următoare de la data notificării a dispozitivului deciziei instanței de apel, care a expirat la data de 14 noiembrie 2022 (luni) inclusiv.

Cu toate acestea, Flocea Victor a depus recursul împotriva deciziei 13 octombrie 2022, la Curtea de Apel Bălți, abia la 23 mai 2023, cu încălcarea evidentă a termenului legal de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(1) din Codul administrativ în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), (f.d. 103-114).

Totodată, din materialele cauzei se mai constată că decizia motivată din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost notificată lui Flocea Victor, la data de 10 mai 2023, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8005183514AS (f. d. 102).

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că la depunerea recursului pe 23 mai 2023 împotriva deciziei din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, notificată prin intermediul avocatului la 14 octombrie 2022, Victor Flocea, nu a respectat termenul prevăzute la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Flocea Victor.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Flocea Victor, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

judecători

Mariana Ursachi

Vladislav Gribincea